

پرسشنامه مخاطرات کسب و کارهای صنعت برق در سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱

تمدید مهلت ارسال مدارک برنامه جوایز CACCI

۳ رقابت کشورها برای ساخت نیروگاه اتمی/برق

هسته‌ای به قوت غالب سفره انرژی غرب آسیا تبدیل می‌شود+اینفوگرافیک

۴ دیپلماسی فعال و بسترسازی بانک مرکزی پیش شرط انعقاد پیمان‌های پولی

۵ تجدیدپذیرها چه زمانی جایگزین سوخت‌های فسیلی می‌شوند؟

۶ اقتصاد در انتظار اصلاح داخلی یا گشایش خارجی؟

۷ نبض اقتصاد مردم را بگیریم

۸ خدمت جدید از سوی معاونت کسب و کار به بنگاه‌ها

۸ راه‌اندازی میز خدمات مشاوره سیستم‌های مالی در اتاق تهران

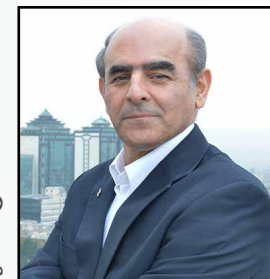
۹ پایان عصر بازاریابی سنتی

توسعه صنعت برق در گروی اصلاح اقتصاد

دسترسی به موقع به انرژی برق به یکی از چالش‌های فضای کسب و کار تبدیل شده است. این صنعت در آینده نیز با کسری بودجه هزینه‌ای و سرمایه‌ای مواجه خواهد شد که کار را سخت‌تر نیز خواهد کرد.

اصلاحات ساختاری مکرر و خصوصی‌سازی ناکارآمد، اتلاف بالای انرژی و بهره‌وری پایین تولید، سیستم انتقال و توزیع برق، تداوم کسری بودجه و انباشت بدهی وزارت نیرو و رشد چشمگیر مصرف خانگی شماری از مهم‌ترین مسائل صنعت برق است. وجود این موارد به نابسامانی در اقتصاد صنعت برق دامن زده و تبیین آن نیازمند تجزیه و تحلیل جریان مالی این صنعت باتوجه به عملکرد بودجه وزارت نیرو است.

برای تولید سالانه ۵ تا ۷ هزار مگاوات برق بالغ بر ۳ تا ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جدید نیاز است، این در حالی است که به دلیل کمبود منابع مالی پروژه‌ها، ناتوانی بخش خصوصی از ورود به این نوع پروژه‌ها و دسترسی نداشتن به منابع مالی و فاینانس خارجی و بین‌المللی به دلیل تحریم، سرمایه‌گذاری متناسب با نیازها

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی تهران

با نگاهی به عوامل تولید، شرایط تقاضا، شدت مصرف انرژی، استراتژی رقابت و نیز سایر صنایع پشتیبان در صنعت برق ایران، می‌توان گفت راهبردها و نقشه راه توسعه کسب و کارهای صنعت برق ایران به پارامترهای متعددی وابستگی مستقیم دارد. بیان هر یک از این پارامترها می‌تواند نمودار فعالیتی این صنعت را مشخص و افق زمانی آینده را ترسیم کند. آخرین بررسی‌ها نشانگر آن است که ایران شانزدهمین تولیدکننده و نیز هجدهمین مصرف‌کننده برق جهان است، اما به دلایل مختلف همچنان صنعت برق ایران وضعیت نامساعدی دارد تا جایی که

فراخوان اتاق ایران برای کمک به زلزله‌زدگان سی سخت

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در تلاش است در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود و با استفاده از ظرفیت مجموعه‌ها و فعالان اقتصادی کشور، بخشی از نیازهای زلزله‌زدگان سی سخت استان کهگیلویه و بویراحمد شامل چادر، پتو، وسایل گرم‌کننده، مواد غذایی کنسروی و ... را تامین کند.

با هدف همراهی در این حرکت انسانی و خیر خواهانه و رفع مشکلات این عزیزان و کمک‌رسانی عاجل، با توجه به شرایط خاص حاکم بر منطقه علی‌الخصوص برودت شدید هوا، با هماهنگی اتاق یاسوج، از تشکل‌ها و فعالان بخش خصوصی نیز درخواست شده است در صورت تمایل کمک‌های نقدی خود را به شماره حساب ۲۱۴۳۹۴۱۹۷۴ بانک ملت و شبای ۲۱۴۳۹۴۱۹۷۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ واریز نمایند.

باتوجه به موارد یادشده می‌توان گفت صنعت برق ایران دچار یک جریان نامتعارف اقتصادی شده است. در حقیقت قیمت‌گذاری نادرست منجر به برهم خوردن توازن درآمدها و هزینه شده و این نبود توازن کسری بودجه دولت و انباشت بدهی را به دنبال داشته و در اثر آن روند سرمایه‌گذاری در این صنعت نزولی شده است. در این حالت صنعت برق ایران به موضوع حائز اهمیت دیگری یعنی پایش، نگهداری و تعمیرات اساسی تاسیسات خود نیاز مبرمی دارد. همچنین یکی از چالش‌های کلیدی صنعت برق اتلاف برق به واسطه الگوی نادرست مصرف توسط مشترکان برق است. این الگوی مصرف منجر به رشد تقاضای برق بیش از مقدار اقتصادی شده، این در حالی است که تغییر الگوی مصرف و استفاده بهینه و اقتصادی از منابع برق منجر به رشد تقاضا متناسب با نرخ رشد توسعه زیرساخت‌های برق خواهد شد.

باتوجه به نکات پیش گفته و درک واقعی آنچه که بر صنعت برق می‌گذرد؛ براساس تجارب به‌دست آمده و نیز مطالعات انجام شده لازم است راهبردهای این صنعت در سه بخش اصولی، اصلاح اقتصاد برق، اصلاح رژیم حقوقی و قراردادی و نیز توسعه ساخت داخل و صادرات مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد. در ادامه این نوشتار که فردا در همین صفحه و همین ستون منتشر می‌شود به راهبردهای اصلاح اقتصاد انرژی برق در کشور می‌پردازیم.

نیست. ضمن اینکه بررسی روند سرمایه‌گذاری در بخش تولید برق در سال‌های گذشته نشان می‌دهد این روند کاهنده بوده است. براساس آخرین اطلاعات و آمارهای ارائه شده ازسوی سندیکای صنعت برق ایران، صنعت برق ایران در اقتصاد ملی شامل بیش از ۲۰۰۰ بنگاه کوچک و متوسط و نیز بزرگ بوده که اشتغال مستقیم ۱۵۰۰۰۰ را در بر گرفته که معادل یک درصد تولید ناخالص داخلی کشور (GDP) است و بیش از ۱۳ هزار میلیارد تومان ارزش افزوده را شامل می‌شود. در همین ارتباط تعداد کل مشترکان در سال ۱۳۹۹ حدود ۳۷ میلیون بوده که شامل ۳۳ درصد خانگی، ۱۴ درصد کشاورزی، ۳۵ درصد صنعتی و ۱۸ درصد سایر شامل مصارف عمومی، روشنایی معابر و نظایر آن می‌شود.

چالش‌های اصلی صنعت برق ایران را می‌توان به ۴ بخش اصلی تقسیم کرد:

- ۱- چرخه معیوب اقتصاد برق شامل قیمت‌گذاری برق، کسری بودجه و کاهش سرمایه‌گذاری
- ۲- مشکلات پایداری شبکه شامل پایش و نگهداری و تعمیرات تاسیسات، تلفات تولید و شبکه برق و الگوی مصرف برق
- ۳- مشکلات زنجیره تامین و صادرات برق شامل دسترسی به مواد اولیه از صنایع بالادستی، توسعه فناوری و خرید ساخت داخل، کاهش صادرات تجهیزات و خدمات فنی-مهندسی
- ۴- نظام حقوقی و قراردادی یکجانبه و ناکارآمد شامل متعادل نبودن قراردادهای، توقف قراردادهای و انباشت بدهی به بخش خصوصی

دوره آموزشی مقررات مربوط به ثبت سفارش کالا و شیوه ثبت سفارش به صورت عملی در سامانه جامع تجارت

مدرس؛ جناب آقای حبیب الله نجاتی زاده
کارشناس ارشد مدیریت اجرایی
۲۰ سال سابقه فعالیت در گمرک معاون سابق مدیر
کل فناوری اطلاعات و ارتباطات گمرک ایران

سر فصل های آموزشی

- آشنایی با انواع واردات

- اقدامات قبل از ثبت سفارش (کارت بازرگانی (دائمی و
موردی)، پروفرما، ذکر استاندارد در پروفرما، شناسه فروشنده
خارجی، مجوزهای فنی مجوز تشخیص ارز و گروه بندی
کالاهای وارداتی

- آشنایی با انواع مجوزها در فرایند واردات قطعی
- ثبت سفارش و انواع آن (بانکی، غیر بانکی، بدون انتقال ارز)
- فرایندهای تاییدیه گواهی ثبت آماری توسط بانک مرکزی

- آشنایی کلی با شیوه های حواله، برات، L/C، و برات
بدون تعهد

- گردش کار واردات بر اساس فرایند گشایش اعتبار
اسنادی نقدی

- منشا ارز و چگونگی و چرایی دریافت آن

- تشریفات اظهار واردات قطعی به گمرک،

- تسویه حساب با بانک (رفع تعهد)

۲۰٪ تخفیف ویژه اعضای اتاق بازرگانی تهران

این دوره به صورت آنلاین برگزار می گردد

۸۸۱۰۷۷۳۲-۸۸۱۰۷۷۳۳

۹۹/۱۲/۱۶ از

۰۹۰۲۵۴۴۵۱۵۸ - ۰۹۳۰۶۰۱۶۰۵۴

روزهای شنبه و دوشنبه

تمدید مهلت شرکت در برنامه جوایز
کنفدراسیون اتاق های بازرگانی و صنعت آسیا - اقیانوسیه (CACCI)

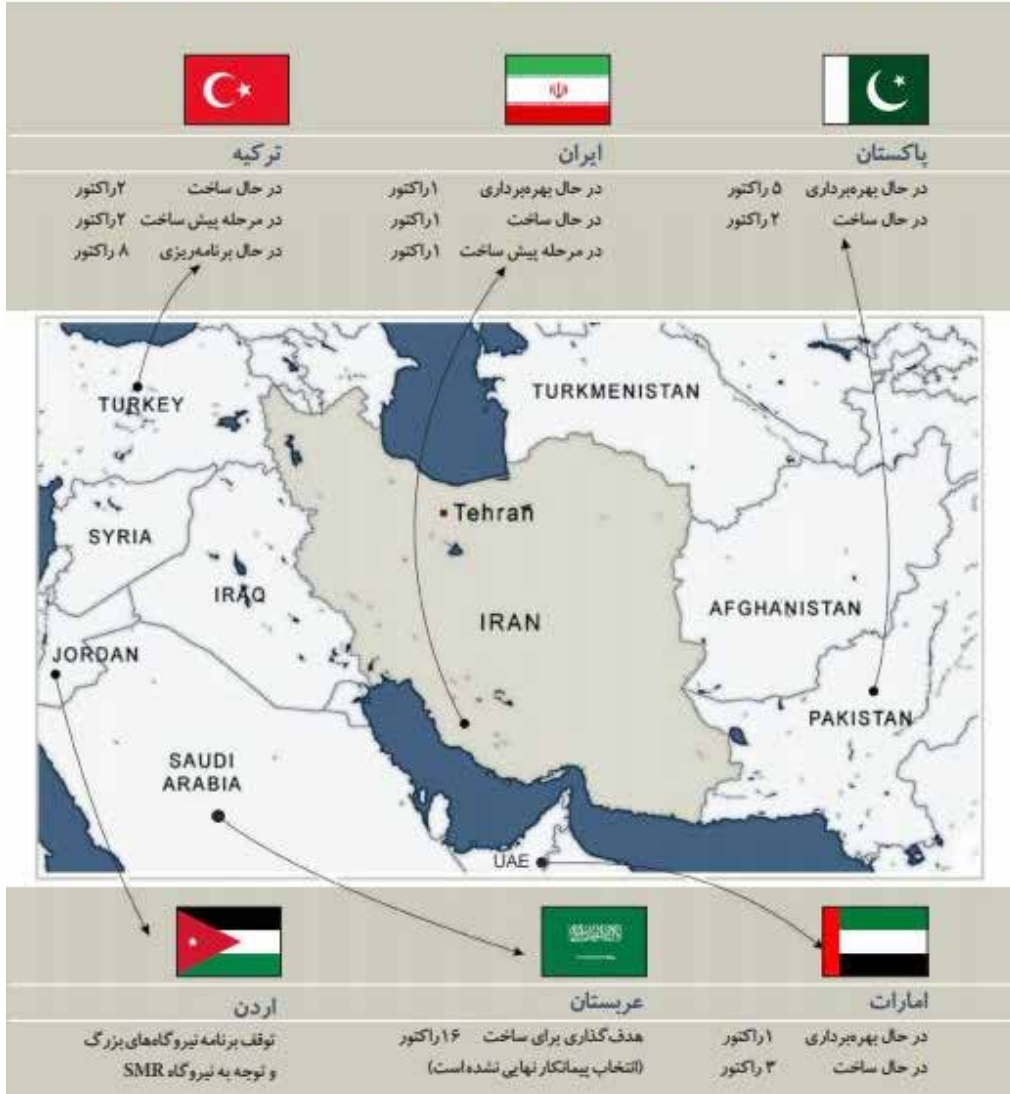
Confederation of Asia-Pacific
Chambers of Commerce and Industry
CACCI

تمدید مهلت ارسال مدارک برنامه جوایز CACCI

مهلت ارسال مدارک برنامه جوایز CACCI تا ۳۰ اسفند ۹۹ تمدید شد.

براساس رایزنی‌های به عمل آمده از سوی اتاق بازرگانی ایران با کنفدراسیون اتاق‌های بازرگانی و صنعت آسیا-اقیانوسیه (CACCI) مهلت ارسال مدارک مستندات داوطلبان جهت شرکت در برنامه‌های جوایز این کنفدراسیون که در خلال سی و پنجمین کنفرانس در سال ۲۰۲۱ در سنگاپور برگزار خواهد، (سومین برنامه جوایز بانوان کارآفرین برتر، نهمین برنامه جوایز جوانان کارآفرین برتر و چهارمین برنامه آب / انرژی پاک کنفدراسیون اتاق های بازرگانی و صنعت آسیا - اقیانوسیه (CACCI)) تا تاریخ ۳۰ اسفند ۹۹ تمدید شد. علاقمندان در صورت تمایل به شرکت در هر یک از برنامه‌ها، تمامی مدارک و مستندات (فرم تکمیل شده به انضمام مدارک درج شده در ذیل فرم‌های پیوست) را تا تاریخ ذکر شده به شماره نمابر ۸۸۸۲۵۱۱۱ یا ایمیل s.rasekhchi@iccima.ir ارسال کنند.

وضعیت کشورهای منطقه از نظر توسعه نیروگاه‌های اتمی قدرت

اکنون در مرحله ساخت قرار گرفته و فاز سوم نیروگاه نیز در مرحله پیش از ساخت قرار دارد. این در حالیست که کشورهای منطقه در این حوزه گوی سبقت را از ایران ربوده‌اند و برنامه‌های بزرگی در حوزه صنعت برق هسته‌ای خود را در دستور کار دارند.

*وضعیت کشورهای منطقه در حوزه ساخت نیروگاه تولید برق هسته‌ای

در همین راستا، کشور ترکیه در حال حاضر ۲ راکتور تولید برق هسته‌ای را در دست ساخت دارد و ۲ راکتور دیگر نیز مرحله پیش‌ساخت را پشت سر می‌گذارند. نکته قابل توجه در برنامه برق هسته‌ای ترکیه، برنامه‌ریزی برای ساخت ۸ راکتور تولید برق در آینده است.

همچنین کشور امارات نیز هم اکنون از یک نیروگاه تولید برق هسته‌ای به منظور تامین انرژی و شیرین‌سازی آب دریا استفاده می‌کند. در حال حاضر این کشور عربی ۳ راکتور تولید برق هسته‌ای دیگر را نیز در مرحله ساخت دارد و به زودی از انرژی برق هسته‌ای آن‌ها استفاده خواهد کرد.

نکته قابل توجه، اهمیت نیروگاه‌های هسته‌ای برای همسایه‌های شرق کشور است. هم اکنون کشور پاکستان با ۵ راکتور تولید برق در حال بهره‌برداری، در تلاش است تا با ساخت ۲ واحد نیروگاهی دیگر سهم انرژی هسته‌ای در سبد تولید برق کشورش را افزایش دهد.

در بین کشورهای منطقه برنامه عربستان برای استفاده از برق هسته‌ای بزرگ‌تر از سایر کشورها است. بر همین اساس، عربستانی‌های در تلاش هستند تا با ساخت ۱۶ راکتور تولید برق هسته‌ای نقش این انرژی را در سبد تولید برق کشورشان افزایش دهند.

رقابت کشورها برای ساخت نیروگاه اتمی/برق هسته‌ای به قوت غالب سفره انرژی غرب آسیا تبدیل می‌شود + اینفوگرافیک

در حالیکه ایران از پیشگامان استفاده از برق هسته‌ای در منطقه غرب آسیا به حساب می‌آید اما برنامه سایر کشورها بیانگر آن است که در آینده آن‌ها گوی سبقت این صنعت را از ایران می‌ربایند.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، در حالیکه ایران پیشگام تولید برق از صنعت هسته‌ای به حساب می‌آید اما در حال حاضر وضعیت متفاوتی نسبت به سایر رقبای منطقه‌ای خود به سر می‌برد. در شرایطی که فاز یکم نیروگاه اتمی بوشهر به ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات هم اکنون در مدار تولید قرار دارد، به استناد جزئیات بیان شده از سوی سازمان انرژی اتمی، فاز دوم این نیروگاه نیز هم

*دیپلماسی فعال و بسترسازی بانک مرکزی پیش شرط انعقاد پیمان‌های پولی

در شرایطی که بانک‌های بزرگ جهانی حاضر به نقل و انتقال منابع مالی حاصل از فروش نفت با کشور ما نیستند و آمریکا با اعمال جریمه آنها را از تبادل تجاری با ایران منع کرده است و نشانه‌ای نیز از بهبود روابط تجاری ایران با سایر کشورها دیده نمی‌شود، لازم است تا نظام مالی جداگانه ای از نظام اقتصادی کنونی با کشورهایی که آمادگی خود را از قبل اعلام کرده‌اند برقرار شود.

هر چند سال گذشته بانک مرکزی بر اساس طرحی که مجلس در دستور کار قرار داد موظف شده بود، تا با استفاده از پیام‌رسان‌های مالی اختصاصی در همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه با سایر کشورها یا اتحادیه‌ها با بهره‌گیری از آخرین فناوری‌های روز دنیا با به‌کارگیری معماری توزیع شده، مثل فناوری زنجیره بلوکی و سایر فناوری‌ها و ظرفیت‌های بومی دسترسی برای بانک‌ها و موسسات مالی خارجی با بانک‌های ایرانی را در دستور کار قرار دهد. اما به نظر می‌رسد سرعت لازم در ایجاد و بسترسازی مناسب وجود ندارد و با توجه به شرایط اقتصادی کشور ضرورت دارد تا هرچه سریع‌تر زمینه انعقاد پیمان‌های پولی در کشور فراهم شود. علاوه بر وظایف خاص بانک مرکزی ضرورت دارد دولت برای رهایی از شرایط کنونی دیپلماسی فعال و رایزن‌های بازرگانی خود را بصورت فعال و چندجانبه با ارزیابی شرایط و آسیب‌شناسی پیمان‌های گذشته برای قرار گرفتن صادرات غیرنفتی در فرمولی صحیح و جدید وارد میدان کند و از همه ظرفیت‌های موجود در مجلس و بخش خصوصی نیز توان بهره‌گیرد.

فروش نفت را ندارد با کشور چین وارد قراردادهای پولی دوجانبه شده است که ساماندهی بازار صادراتی این کشور را نیز به دنبال داشته و با توجه به موقعیت تجاری چین، تراز اقتصادی ترکیه را در سال‌های آینده متمایز کرده و علاوه بر امتیازات اقتصادی موقعیت‌های ویژه سیاسی نیز برای این کشور ایجاد خواهد کرد.

در شرایطی که ایران نه تنها بخاطر تحریم‌های آمریکا و محدودیت‌های نفتی درآمد ارزی خود را از دست داده است، باید با راهکارهای صحیح و با بسترسازی درست بوسیله پیمان‌های مالی دوجانبه برای صادرات با کشورهایی که هم‌پیمان ایران هستند وارد گود مذاکره شود.

*آسیب‌شناسی پیمان‌های مالی گذشته انجام شود

تحریم‌هایی که از سال‌های گذشته اقتصاد ایران را تهدید می‌کرده باعث شده تا انواع موافقت‌نامه‌های پولی از جمله پیمان‌های پولی یا به‌کارگیری پول‌های ملی کشورها در مبادلات تجاری ایران و سایر کشورها مورد ارزیابی قرار گیرد؛ اما عدم بستر سازی درست باعث شد نتواند کارایی لازم را داشته باشد. به عنوان مثال هر چند پیمان پولی بین ایران و روسیه منعقد شد اما به دلیل شرایط روسیه و کاهش ارزش روبل عملاً دو کشور نتوانستند از ظرفیت به وجود آمده استفاده کنند. استفاده از ارز ترجیحی بین ایران و ترکیه نیز هرچند به صورت رسمی تایید شد، اما حجم بالای صادرات ترکیه به بازارهای ایران و نامناسب بودن موازنه صادراتی دو کشور باعث شد این پیمان نتواند اثربخشی لازم را به جا بگذارد. همچنین با وجود آنکه پیمان پولی ایران و عراق مدت‌هاست منعقد شده اما به دلایل سیاسی هنوز مسکوت مانده است.

دبیرخانه چالش ملی جهش صادرات به بررسی دلایل لزوم حرکت کشور در مسیر توسعه و گسترش صادرات و همچنین لزوم مشارکت بازیگران زیست‌بوم دانش بنیان در این چالش پرداختند. در ادامه متن کامل یادداشت مهدی طغیانی اقتصاددان و سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی آمده است:

ا وجود آنکه کرونا همه معادلات بازارهای اقتصادی دنیا را به هم ریخته است، اما دولت‌ها تلاش می‌کنند با مدیریت صحیح شرایط، از آشفتگی عمیق‌تر اوضاع مالی خود جلوگیری کنند، در چنین وضعیتی که ایران علاوه بر کرونا دچار تحریم‌های پیچیده و کاهش قیمت فروش نفت است باید به دنبال فرمولی باشد تا بتواند صادرات غیر نفتی خود را در مجرای صحیح تقویت کند.

از سوی دیگر عدم تمایل خریداران برای وفاداری به تعهدات قراردادهای گذشته باعث بروز مشکلاتی در عرضه ارز به بازارهای داخلی شده که نتیجه این عرضه بروز مشکلات و نوسانات جدی در بازار ارز شد و انتظارات تورمی برای عرضه کنندگان به وجود آورد. با این وجود به نظر می‌رسد ضرورت صادرات غیرنفتی باید در یک پل برنامه‌ریزی شده به صورت اولویت در دستور کار دولت قرار گیرد.

*پیمان‌های دوجانبه و چندجانبه باید عملیاتی شوند

تفاوت ارز میان واردکننده و صادرکننده و همچنین انعقاد پیمان‌های پولی دوجانبه یا چندجانبه بدون تردید می‌تواند تبادلات تجاری ایران را افزایش داده و ضمن بی‌اثر کردن تحریم‌ها، از نوسانات نرخ ارز در بازارهای موازی نیز بکاهد. در حال حاضر ترکیه در حالی که هیچ کدام از محدودیت‌های ایران، نظیر تحریم و وابستگی به

دیپلماسی فعال و بسترسازی بانک مرکزی پیش شرط انعقاد پیمان‌های پولی

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس نوشت: در شرایطی که ایران نه تنها بخاطر تحریم‌های آمریکا و محدودیت‌های نفتی درآمد ارزی خود را از دست داده است، باید با راهکارهای صحیح و با بسترسازی درست بوسیله پیمان‌های مالی دوجانبه برای صادرات با کشورهایی که هم‌پیمان ایران هستند وارد گود مذاکره شود.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، «چالش ملی جهش صادرات» یک مسابقه حاکمیتی بزرگ است که به همت شرکت پیشگامان بنیاد تعاون بسیج و باهدف توسعه راه‌حل‌های نوآورانه و شناسایی ظرفیت‌های صادراتی کشور، با تمرکز بر تکمیل زنجیره‌های ارزش مزیت‌های صادراتی ایران در حال برگزاری است. جمعی از سیاست‌گذاران، کارشناسان و اساتید دانشگاهی حوزه اقتصاد در یادداشت‌هایی به

تجدیدپذیرها چه زمانی جایگزین سوخت های فسیلی می شوند؟

جایگزینی انرژی های تجدیدپذیر با سوخت های فسیلی چندین سال است که مطرح شده و هر چند که توسعه تجدیدپذیرها نیز نسبت به گذشته سرعت گرفته اما همچنان کارشناسان بر این باورند که این جایگزینی زمانبر است و در کوتاه مدت محقق نمی شود و حداقل تا سال ۲۰۳۰ نباید انتظار چنین تغییری را داشت.

به گزارش ایسنا، ذخایر نفت خام و گاز خاورمیانه با هر منطقه دیگری از جهان غیرقابل قیاس است و مهمترین منبع درآمد و ثروت این منطقه در دهه های گذشته بوده است. اگرچه این حقیقت که دوران سوخت فسیلی به پایان خواهد رسید، مورد پذیرش گسترده واقع شده اما برخی از کارشناسان انتظار ندارند در کوتاه مدت تغییرات جدی صورت بگیرد.

با وجود وابستگی به صادرات سوخت های فسیلی، برخی از کشورها در منطقه به خود آمده و به پتانسیل تجدیدپذیرها توجه کرده اند. بهبودهای صورت گرفته در فرآیند تولید و اقتصاد ابعاد، هزینه

های انرژی بادی و خورشیدی را به سطحی رسانده که در برخی از مناطق از سوخت های فسیلی ارزانتر شده اند. خاورمیانه به خصوص به دلیل شرایط اقلیمی مطلوب، ظرفیت عظیمی در این زمینه می تواند داشته باشد.

موسسات برن اشتاین انرژی، ریستاد انرژی و آژانس بین المللی انرژی انتظار دارند پیک نفت تحت تاثیر تغییرات ساختار در اقتصاد و فشار اجتماعی در اکثر کشورهای توسعه یافته، در حدود سال ۲۰۳۰ اتفاق بیافتد. فروش رو به رشد خودروهای برقی، تقاضا برای نفت را کاهش می دهد و هزینه های نیروی بادی و خورشیدی مرتبا کمتر می شود. انگیزه متنوع کردن منابع درآمد برای کشورهای صادرکننده نفت باید واضح باشد. این کشورها برای سر پا ماندن در قرن بیست و یکم باید تجدیدپذیرها را جدی بگیرند.

پیش بینی برخی از کارشناسان در خصوص وقوع پیک تقاضا برای نفت تا ۱۰ سال آینده یک چالش جدی برای خاورمیانه است. با این حال اوپک همچنان انتظار دارد تقاضا برای نفت تا سال ۲۰۴۰ همچنان رشد کند. در حالی که جوامع غربی به میزان فزاینده نگران تغییرات اقلیمی هستند و دولتهایشان را برای تغییرات ضروری تحت فشار قرار داده اند اما کشورهای عربی تحولات سیاسی مشابهی را تجربه نمی کنند. چین هم به دلیل آلودگی شدید هوا، مسیر گذار به انرژی را آغاز کرده است.

پتانسیل جغرافیایی فوق العاده خاورمیانه می تواند انقلاب انرژی بعدی در این منطقه را کلید بزند. شماری از کشورها چندین پروژه عظیم را اعلام کرده اند. امارات متحده عربی طرحی را برای آغاز ساخت چندین پارک خورشیدی بزرگ در سال

۲۰۲۱ رونمایی کرد که همراه با نیروگاه هسته ای "براکه" می توانند نیمی از برق این کشور را تا اواسط قرن تامین کنند.

عربستان سعودی هم طرح های بزرگی دارد. کار روی یک مزرعه بادی ۴۰۰ مگاواتی در سواحل شمال غربی این کشور آغاز شده است و با وجود اندازه متوسط، تجربه ضروری برای پروژه های آتی فراهم می کند. صادرات هیدروژن پاک هم به دلیل هزینه های تولید اندک در خاورمیانه می تواند به محصول صادراتی مهمی در آینده تبدیل شود. عربستان سعودی قصد دارد بزرگترین کارخانه هیدروژن جهان را در شهر آینده گرای نئوم احداث کند.

بر اساس گزارش اوایل پرایس، با وجود برنامه های بزرگ اعلام شده در خاورمیانه، اندکی بدبینی در خصوص نیت واقعی این کشورها لازم است. طبق اعلام آژانس بین المللی انرژی، در سال ۲۰۱۹ تجدیدپذیرها تنها ۲۶ درصد از توسعه ظرفیت نیرو در خاورمیانه را تشکیل دادند. از این نظر خاورمیانه یکی از مناطق جهان بوده که بدترین عملکرد را داشته است. در اکثر نقاط جهان این رقم تقریبا سه برابر بالاتر بوده و همچنان کارهای بیشتری در دست انجام است.

تا سال ۲۰۴۰ تقاضا برای انرژی فسیلی کاهشی نیست

در این باره محمد خطیبی - نماینده اسبق ایران در اوپک و کارشناس ارشد حوزه انرژی گفت: آن طور که در پیش بینی ها وجود دارد تا سال ۲۰۴۰ تقاضا برای انرژی فسیلی کاهشی نیست و حتی برآورد می شود که تا ۱۰۰ سال آینده نیز انرژی فسیلی مورد استفاده مردم خواهد بود اما ممکن است سهم آن ها کاهش یابد.

وی با بیان اینکه جایگزینی انرژی های تجدید پذیر با سوخت های فسیلی موضوع جدیدی نیست و نزدیک ۵۰ سال است که کشورهای مختلف به ویژه کشورهای صنعتی به سمت این نوع انرژی پیش رفتند، اظهار کرد: هر کاری که می توانست انجام شود کشورهای صنعتی برای جایگزینی سوخت های فسیلی توسط انرژی های تجدیدپذیر انجام داده اند اما مشکلی که وجود دارد این است که محبوبیت انرژی های تجدیدپذیر کمتر است و مردم به راحتی نمی توانند از آن ها استفاده کنند. نماینده اسبق ایران در اوپک افزود: علاوه بر این زیرساخت های اجرای این کار آماده نبوده و مهم تر از همه اینکه قیمت تمام شده این انرژی نسبت به انرژی های فسیلی بیشتر است. تا کنون دولت سوبسید هایی را به مردم داده است اما نمی شود به طور گسترده انرژی را به مردم تحمیل کرد و اگر این نوع انرژی اقتصادی است می بایست جایگاه خود را پیدا کند و نیازی نیست که دولت ها آن ها را حمایت کنند.

وی با بیان اینکه تا کنون تلاش های زیادی برای جایگزینی انرژی های تجدیدپذیر با انرژی فسیلی شده است، اظهار کرد: جایگزینی کامل این دو انرژی زمان بر است و انرژی تجدیدپذیر برای انجام این مأموریت می بایست اقتصادی شود و محبوبیت بیشتری کسب کند به طوری که مردم به راحتی بتوانند از آن استفاده کنند و این انرژی را به انرژی فسیلی ترجیح دهند.

این کارشناس ارشد حوزه انرژی افزود: تاکنون این اتفاق نیفتاده و جایگزینی بسیار ناچیز بوده به همین دلیل پیش بینی شده که تقاضا انرژی فسیلی در سال به طور متوسط حداقل در یک و دو دهه آینده رو به رشد باشد و هیچ پیش بینی به جز

اقتصاد در انتظار اصلاح داخلی یا گشایش خارجی؟

در صورت عدم شکل‌گیری توافق و ادامه روند پراشتباه فعلی در حکمرانی اقتصادی نیز، باید انتظار تداوم رکود تورمی (رشد زیر ۲ درصد و تورم بالای ۳۰ درصد) را به‌عنوان وضعیت مسلط در اقتصاد کشور داشت که اثرات سوء آن قطعا از محدوده سودآوری بنگاه و معیشت خانوار به حوزه انسجام و امنیت اجتماعی تسری خواهد یافت.

در صورت عدم شکل‌گیری توافق و ادامه روند پراشتباه فعلی در حکمرانی اقتصادی نیز، باید انتظار تداوم رکود تورمی (رشد زیر ۲ درصد و تورم بالای ۳۰ درصد) را به‌عنوان وضعیت مسلط در اقتصاد کشور داشت که اثرات سوء آن قطعا از محدوده سودآوری بنگاه و معیشت خانوار به حوزه انسجام و امنیت اجتماعی تسری خواهد یافت.

تفاهم با ایالات‌متحده آمریکا چه تاثیری بر چشم‌انداز توسعه اقتصادی کشور دارد؟ این روزها یکی از دلمشغولی‌های جدی فعالان اقتصادی کشور

این است که در صورت شکل‌گیری مجدد توافق بین ایران و آمریکا و گشوده شدن فضای ارتباطات و تجارت بین‌المللی برای اقتصاد ایران، شاهد چه تحولاتی در عرصه تولید و تجارت خواهیم بود و در صورت ادامه مسیر فعلی اقتصاد ایران به کجا خواهد رفت؟

می‌توان وارد جزئیات شد و این بحث را در سطح محاسبه بهای تمام شده نهاده‌ها و مزیت رقابتی ستانده‌ها در بخش‌های مختلف اقتصاد ایران مورد بررسی قرار داد و برای هر بخش، نسبت به سناریوهای مختلف، استراتژی‌های انطباقی گوناگونی پیشنهاد داد؛ اما آنچه امروز قصد داریم به آن بپردازیم، نه این رویکرد، بلکه نگاه به موضوع رفع تحریم‌های ظالمانه ایالات‌متحده آمریکا و گشایش فضای تجاری کشور از منظر توسعه فرصت‌های اقتصادی در مقیاس کلان و به‌صورت پایدار است. واقعیت این است که از منظر اخیر، تمام تاثیر گشایش اقتصادی ناشی از شکل‌گیری توافق میان ایران و آمریکا را می‌توان در دو کلمه خلاصه کرد: تقریبا هیچ! فوری‌ترین و شاید بتوان گفت مهم‌ترین اثر شکل‌گیری چنین توافقی که در واقع بیش از هر چیز به معنای تسهیل فروختن نفت، محصولات پتروشیمی و مواد معدنی برای کشور است؛ افزایش دسترسی دولت و سازمان‌های اقتصادی بزرگی همچون تامین اجتماعی و... (که عملا باز هم در کنترل حاکمیت هستند) به منابع ارزی است. حکمرانی اقتصادی در ایران معتاد به دلار نفتی و سیاست سرکوب ارزی است و بخش مهمی از یارانه و رانتی که در کشور توزیع می‌شود از همین محل تامین مالی می‌شود.

با گشوده شدن درها و آزاد شدن تجارت مواد خام و منابع طبیعی ایران (که عمدتا در اختیار دولت

است) دولت مجددا منابع ارزان و سهل‌الحصولی برای توزیع رانت و یارانه خواهد داشت. طبیعتا توزیع این رانت و یارانه زندگی روزمره و معاش مردم را، به‌ویژه در طبقه متوسط شهری، قدری تسهیل خواهد کرد و از سوی دیگر دست دولت را برای فربه کردن پایه پولی از طریق افزایش دارایی‌های خارجی بانک مرکزی بازتر می‌گذارد. می‌گویم دست دولت برای انجام چنین عملیاتی بازتر خواهد شد چراکه بر خلاف امروز در شرایط لغو تحریم‌ها، دسترسی بانک مرکزی به دلارهای نفتی و سایر منابع طبیعی، اجرای سیاست سرکوب ارزی و پایین نگه داشتن قیمت دلار از طریق عرضه بی‌رویه آن را ساده کرده و برای مدتی اثرات فربه شدن پایه پولی کشور را پوشیده نگاه خواهد داشت. تا باز کی و کجا این انباشت نقدینگی در اثر یک حادثه همچون بهمنی فرو بریزد و ما مانند تمام دهه‌های گذشته شاهد دوره‌هایی از شوک ارزی و در پی آن شوک تورمی باشیم. با ارتقای این رفاه سوبسیدی البته در دوره‌ای شاهد یک رشد تورمی نیز در اقتصاد ملی خواهیم بود که عمدتا بر پایه خام‌فروشی منابع طبیعی و توسعه واردات کالاهای مصرفی است و همانطور که پیش از این اشاره کردم امید عقلایی به پایداری آن وجود ندارد.

در کنار این سناریوی بدبینانه البته می‌توان یک سناریو خوش‌بینانه را نیز در نظر گرفت که در آن دولتی مصمم و متکی به حمایت گسترده مردم، با استفاده از فرصت تنفس ایجاد شده مسیر حذف یارانه‌ها و ارتقای کارآمدی و گسترش نقش‌آفرینی بخش خصوصی در اقتصاد و توسعه زنجیره ارزش و (چنانکه در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی اشاره شده است) سهم‌بری عادلانه حلقه‌های این زنجیره از ارزش افزوده تولیدی را هموار می‌کند. دو نشانه

در سپهر سیاست و اقتصاد ایران دیده می‌شود که می‌تواند تا حدی این سناریوی خوش‌بینانه را باورپذیر کند.

یکم، تاکیدات عالی‌ترین سطح حکمرانی کشور نسبت به احتیاط در هزینه‌کردن منابع ارزی حاصل از فروش ثروت‌های ملی که در رویکرد مقام معظم رهبری نسبت عدم ارائه مجوز برای هزینه‌کرد منابع صندوق توسعه ملی در هزینه‌های جاری به‌خوبی قابل مشاهده است.

دوم، افزایش آگاهی ملی به‌خصوص در جوانان تحصیلکرده ایرانی نسبت به تورم و مالیات تورمی و مصائبی است که این پدیده به اقتصاد ایران تحمیل می‌کند. اما شوربختانه بدنه پیرفکر و فرتوت نظام بوروکراسی اقتصادی کشور که از یکسو با تصویر غلط و معوجی از مفهوم ارزشمند «عدالت اجتماعی» انس دارد که عدالت را معادل سوبسیدپاشی می‌داند و از سوی دیگر نفوذ تفکر تصدی‌گری در آن بسیار قدرتمند است و به‌رغم تاکید سیاست‌های کلان و قوانین مادر کشور به خصوصی‌سازی، هنوز گسترش نقش‌آفرینی بخش خصوصی را بیشتر تهدید می‌داند تا فرصت؛ ظرفیت و علاقه‌ای برای تعقیب منویات عالی‌ترین رده حاکمیتی کشور در جهت اصلاح ساختاری اقتصاد ملی ندارد.

در واقع صرف‌نظر از آنچه در صحنه سیاست خارجی ایران اتفاق خواهد افتاد، ما در وهله اول نیازمند یک تغییر نگرش و تغییر جهت در الگوهای کلان حکمرانی اقتصادی و تسری نگاه‌های حاکم بر سیاست‌های کلی اقتصادی کشور به بدنه بوروکراتیک هستیم و بدون این تغییر جهت‌گیری و نگرش نباید انتظار هیچ گشایشی در اقتصاد ملی داشت. کما اینکه در صورت اعمال اصلاحات ساختاری، حتی بدون شکل‌گیری توافقی برای رفع

خدمت جدید از سوی معاونت کسب و کار به بنگاه‌ها راه‌اندازی میز خدمات مشاوره سیستم‌های مالی در اتاق تهران

با راه‌اندازی میز مشاوره سیستم‌های مالی در اتاق تهران، خدمت تازه دیگری به فهرست خدمات اتاق تهران به اعضا و فعالان اقتصادی اضافه شد. این میز مشاوره در معاونت کسب و کار اتاق تهران راه‌اندازی شده و آماده ارائه مشاوره تخصصی به صاحبان کسب و کار در حوزه حسابداری مالی و مدیریتی است.

معاونت کسب و کار اتاق تهران در راستای مأموریت ارتقای دانش و آگاهی اعضای حقیقی و حقوقی اتاق تهران، میز خدمات مشاوره سیستم‌های مالی شرکتی را راه‌اندازی کرد.

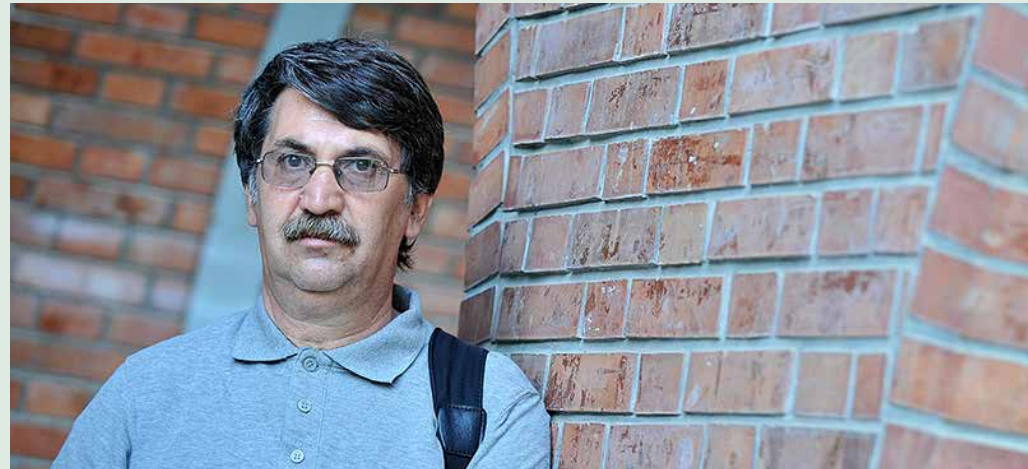
به گزارش روابط عمومی اتاق تهران، بخش مشاوره حسابداری مالی و مدیریتی بنگاه‌ها در حالی از سوی معاونت کسب و کار اتاق تهران راه‌اندازی و آماده ارائه خدمات مشاوره به اعضا است که موضوع مدیریت مالی از اهمیت بسزایی در حیات کسب و کارها برخوردار است.

فعالان اقتصادی و اعضای اتاق تهران می‌توانند با مراجعه به معاونت کسب و کار اتاق تهران، نسبت به دریافت مشاوره در حوزه کیفیت و سلامت مالی کسب و کار خود، اقدام کنند. همچنین اعضا برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن ۸۸۷۱۴۴۷۲، واحد مشاوره اصلاح ساختار مالی شرکت‌ها، تماس بگیرند. همچنین فعالان اقتصادی می‌توانند سؤالات خود را در زیرگروه مالی بخش پرسش و پاسخ سایت اتاق تهران درج کنند تا در اسرع وقت به آن پاسخ داده شود.

بالای تورم و روند فزاینده بیکاری و نیز سقوط سرمایه‌گذاری به خوبی دید. این نشانه‌ها در سه سطح اقتصاد کلان، اقتصاد بنگاه‌ها و نیز اقتصاد خانواده‌ها پیامدهای پیدا و پنهانی داشته‌اند که هنوز درباره آنها به دلیل گوناگون، خوب و مفید و بدون لکنت زبان گفته و نوشته نشده است. در این وانفسا و کند شدن نشانه‌های زندگی اقتصاد ایران اما دولت با فروش سرمایه تاریخی ایرانیان که از نیم‌قرن پیش در صدها بنگاه تولیدی انباشت شده و نیز انتشار اوراق بدهی به قیمت بدهکار کردن آیندگان گلیم خود را از آب بیرون کشیده و درد و مرض‌های خود را به بنگاه‌ها و خانواده‌ها منتقل کرده است

بنگاهداران ایرانی نیز اگرچه روزهای دشواری را پشت سر می‌گذارند اما با این همه بخشی از فشار بیرونی را با افزایش قیمت فروش و نیز احتمالا کاهش نرخ سود پشت سر می‌گذارند و تا جایی که می‌توانند، فشار را بر خانواده‌ها تحمیل می‌کنند. شهروندان ایرانی که بیشتر آنها مزد و حقوق‌بگیرند اما دیگر جایی ندارند که فشار را به آنجا انتقال دهند و با ناآرامی ذهنی و مادی روبه‌رو هستند و این فشارها به هر حال روزی آنها را در نقطه جوش قرار می‌دهد و نمی‌توانند حرارت فوق‌العاده را تاب بیاورند و در چنین وضعیتی واکنش‌های شهروندان را نمی‌توان پیش‌بینی کرد.

اقتصاددانان باور دارند سیاستمداران ایرانی در حالی که به جنگ‌های داخلی بر سر دستیابی به قدرت ادامه می‌دهند و نیز با محیط نامنم بیرونی مبارزه می‌کنند باید نبض اقتصاد را اندازه‌گیری کنند و بفهمند این بخش اصلی قوام‌دهنده کلیت جامعه در چه وضعیتی قرار دارد. این اندازه‌گیری به ویژه باید روی شهروندان متمرکز شود.

زندگی شاداب را نشان می‌دهد.

شوربختانه باید گفت مدیران سیاسی ایران به اندازه‌ای در مسائل خود غرق شده و به این می‌اندیشند که سیاست را از گرداب‌های داخلی و خارجی که البته خود ساخته‌اند که یادشان می‌رود اقتصاد در دوام و قوام جامعه نقش اصلی و غیرقابل انکار دارد و اگر این عنصر اصلی از کار بیفتد نمی‌توان با هیچ نیرویی سایر مسائل را حل کرد. پیش از این و در سال‌های قبل از اینکه درآمد صادرات نفت ایران قطع شود زندگی اقتصادی ایران با خونی که منابع ارزی نفتی به پیکره اقتصاد تزریق می‌کرد قلب اقتصاد در یک وضعیت نسبتاً مناسب می‌زد و سیاستمداران نیازی نمی‌دیدند نبض اقتصاد را بگیرند و مطمئن بودند که اقتصاد از کار نمی‌افتد و حرکت دارد هر چند راهش را گم کرده باشد. در سه سال تازه‌سپری شده و در ۱۰ سال دهه ۱۳۹۰ اما قلب اقتصاد ایران به دلیل نرسیدن خونی که منابع ارزی به آن می‌رساندند حرکت آهسته‌ای دارد که نشانه‌های آن را می‌توان در رشدهای منفی اقتصادی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ و نیز نرخ‌های

نبض اقتصاد مردم را بگیریم

در پزشکی برخی نشانه‌های هر فرد می‌تواند نشان دهد او در چه وضعیتی از نظر سلامت و پایداری سلامت قرار دارد. یکی از این نشانه‌ها شماره ضربان قلب است که با گرفتن نبض آن را اندازه می‌گیرند و آن را هر چند ساعت یک بار تکرار می‌کنند تا معلوم شود قلب در حال اجرای وظیفه خود هست یا ضعف دارد.

در پزشکی برخی نشانه‌های هر فرد می‌تواند نشان دهد او در چه وضعیتی از نظر سلامت و پایداری سلامت قرار دارد. یکی از این نشانه‌ها شماره ضربان قلب است که با گرفتن نبض آن را اندازه می‌گیرند و آن را هر چند ساعت یک بار تکرار می‌کنند تا معلوم شود قلب در حال اجرای وظیفه خود هست یا ضعف دارد. اقتصاد یک جامعه را می‌توان با کمی تسامح یک انسان فرض کرد که نشانه‌های زندگی دارد و باید هر چند وقت یک‌بار آن را اندازه گرفت تا معلوم شود در حال فعالیت عادی هست یا درجا می‌زند و به مرور عقب می‌نشیند یا اینکه از گردش منظمی برخوردار است و روندی رو به رشد از یک

زمان طلایی اجرای استراتژی بازاریابی «قیف کامل»

پایان عصر بازاریابی سنتی

این را می‌توان گفت که بازاریابی یک شخصیت دوبخشی دارد. یک بخش آن، همان برندسازی سنتی است که با تبلیغات تلویزیونی و دیگر ابزارهایی که در سطح گسترده در دسترس هستند، پیش می‌رود. خیلی از بازاریاب‌های قدیمی که پله‌های ترقی را هم طی کرده‌اند، در این روش عالی عمل می‌کنند. بخش دیگر، «بازاریابی عملکرد» یا همان سنجش داده‌محور فعالیت‌های آنلاین است که جوان‌ترهای حوزه بازاریابی که در عصر دیجیتال بزرگ شده‌اند، در این بخش بهتر عمل می‌کنند.

برای خیلی از شرکت‌ها، این دوبخشی بودن مانع تمایلات رشد است و ممکن است به تعارض‌هایی منجر شود؛ بازاریاب‌های عملکرد به توانایی خود برای مدیریت کلیک کردن‌ها می‌بالند و برندسازها همواره به دنبال سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت‌تر هستند؛ اگرچه اغلب در نشان‌دادن ارزش کوتاه مدتی که تیم‌هایشان ایجاد می‌کنند، ناتوانند. در مکالماتی که اخیراً با بیست مدیر بازاریابی صورت گرفته، کمتر از یک‌پنجم آنها گفته‌اند که درکی قوی از عملکرد کمپین‌های برندسازی خود دارند. یکی از این مدیران بازاریابی می‌گوید:

«سنجش آثار کمپین‌های برند چه در کوتاه‌مدت و چه در بلندمدت سخت است. ما افزایش در فروش را به‌خاطر رابطه متقابل به آنها نسبت می‌دهیم، نه لزوماً رابطه علت و معلولی.» این موضوع می‌تواند برای مدیران بازاریابی مشکل‌ساز باشد، چون ۸۳ درصد مدیران عامل، بازاریابی را یک موتور رشد برای کسب‌وکار می‌دانند.

مشکل سنجش برندسازی، باعث شده اهمیت آن کم‌رنگ شود، در نتیجه خیلی از مدیران ارشد بازاریابی، بیشتر بودجه بازاریابی خود را به سمت جذب مشتریانی که در پایین «قیف بازاریابی» قرار گرفته‌اند و به آسانی توجیه می‌شوند می‌برند، حتی اگر به قیمت ایجاد تقاضای ملموس کمتر و توجه کمتر مشتریان در بالای قیف تمام شود. این کشش به سمت کمپین‌های پایین قیف، آثاری جدی برای ارزش بلندمدت دارد؛ داده‌هایی که از سه بازاریاب بزرگ در حوزه‌های رسانه و خرده‌فروشی لباس به‌دست آمده، نشان می‌دهد مشتریانی که ارتباط احساسی با یک برند دارند، در طول زمان وفاداری و ارزش بیشتری نسبت به آن برند دارند تا مشتریانی که به‌خاطر جست‌وجوی یک کلیدواژه کلی یا یک تبلیغ در رسانه‌های اجتماعی، وارد سایت شده‌اند.

سازمان‌های پیشرو، برای جبران این عدم تعادل، در حال حرکت به سمت بازاریابی «قیف کامل» هستند؛ رویکردی که قدرت هر دو بخش بازاریابی، یعنی برندسازی و بازاریابی عملکرد (KPIs) با هم ترکیب تیم‌های به‌هم مرتبط، سیستم‌های سنجش و شاخص‌های کلیدی عملکرد (KPIs) با هم ترکیب می‌کند. شرکت‌ها با به‌کارگیری بازاریابی قیف کامل، می‌توانند ارتباط بهتری با مشتریان خود برقرار کنند؛ تصویری کامل‌تر و دقیق‌تر از اثربخشی کلی بازاریابی ایجاد کنند؛ و بدون اینکه مجبور

باشند بودجه اضافی خرج کنند، ارزش بیشتری ایجاد کنند. این رویکرد فقط به این معنی نیست که در هر مرحله از قیف باید کارهای بیشتری انجام داد، بلکه یعنی در یک تجربه مشتری کامل، هر مرحله چه تاثیری بر مراحل دیگر دارد.

تجربه نشان می‌دهد یک استراتژی بازاریابی متفکرانه و داده‌محور قیف کامل، می‌تواند ارزش قابل توجهی ایجاد کند. بازاریاب‌ها با سوق دادن رسانه به سوی حوزه‌هایی که بازدهی بیشتری دارند و به‌کارگیری روش «تست و یادگیری» برای کمپین‌های ایجاد تقاضا، می‌توانند بازگشت سرمایه بازاریابی را ۱۵ تا ۲۰ درصد افزایش دهند. به‌علاوه، خیلی از بازاریاب‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که ترکیب عوامل برندسازی و بازاریابی عملکرد در یک کمپین، اغلب بازدهی کلی بودجه بازاریابی را افزایش می‌دهد تا اینکه بخواهیم صرفاً برای کانال‌های بازاریابی عملکرد هزینه کنیم.

چرا الان زمانی طلایی است؟

با اینکه ایده بازاریابی قیف کامل چند سال است مطرح شده، اما بیشتر شرکت‌ها نتوانسته‌اند بر موانع سازمانی و تکنولوژیک غلبه کنند و آن را به‌طور موثر اجرا کنند. چند دلیل وجود دارد که می‌گوید چرا الان در زمانی طلایی قرار داریم تا بازاریاب‌ها به بازاریابی قیف کامل روی بیاورند. یک دلیل این است که بازدهی بازاریابی عملکرد، اخیراً به‌خاطر تورم هزینه‌های رسانه‌های دیجیتال و اشباع مشتری در برخی بازارهای تبلیغات هدفمند، کم شده است. به‌علاوه، ابزارهای اتوماسیونی که در سطح گسترده در دسترس هستند، اجرای بازاریابی عملکرد را کالایی کرده‌اند و در نتیجه تضمین یک مزیت رقابتی خوب سخت شده است. اجرایی کردن یک بازاریابی قیف کامل، با توجه به تغییرات

چشمگیری که در دوران کرونا در رفتار مشتریان ایجاد شده، به‌ویژه یک ضرورت است. امسال بیش از ۶۰ درصد مشتریان، رفتار خرید جدیدی را در واکنش به فشارهای اقتصادی، تعطیلی فروشگاه‌ها یا تغییر اولویت‌ها، امتحان کردند و یک‌سوم آنها هم برند متفاوتی را تجربه کردند. داده‌های ما مشخص می‌کند که انتظارات مشتریان از برندها در حال تغییر است و خیلی از آنها هدف یک برند را دلیل کلیدی خرید خود می‌دانند. این موج داده در مورد رفتارهای جدید، ثروتی را در اختیار بازاریاب‌ها قرار داده تا به درک بهتری از اینکه مشتریانشان چه می‌خواهند برسند و بدانند چگونه باید در کل قیف تصمیم‌گیری کنند و این فرصت را به‌دست آورند که هم مشتریان جدید جذب کنند و هم وفاداری مشتریان قبلی را تضمین کنند.

چهار اصل بازاریابی قیف کامل

حد و مرزهای برنامه بازاریابی قیف کامل برای بازاریاب‌های مختلف فرق دارد اما مدیران ارشد بازاریابی چه بخواهند یک محصول یا برند جدید معرفی کنند، چه بخواهند موقعیت یک برند قدیمی را تغییر دهند، و چه تلاش کنند فروش فصلی را بالا ببرند، بهتر است چهار اصل رایج و ضروری را رعایت کنند:

۱- سنجش برندسازی

مشکل دیرینه‌ای که در مورد تبلیغات تلویزیونی سنتی که ستون خیلی از کمپین‌های برندسازی هستند وجود دارد، مساله پیگیری است. این تبلیغات پتانسیل دسترسی به تعداد زیادی از مصرف‌کننده‌ها را فراهم می‌کنند و واکنش‌های احساسی قدرتمندی برمی‌انگیزند. اما عدم انعطاف‌پذیری آنها باعث می‌شود بازاریاب‌ها نتوانند دیدگاه‌های جزئی در مورد اینکه این کمپین‌ها

زیرانداز بافی هنر فراموش شده‌ی «ننه شهربانو»

